

Stomatologia 11 Uitneembare gebitten: typen, indicaties en hygiëne

Protezy ruchome: rodzaje, wskazania i higiena

<https://app.colanguage.com/pl/niderlandski/program/dentistry/11>

De volledige prothese	<i>(Proteza całkowita)</i>	Het handstuk (tandheelkundig)	<i>(Końcówka stomatologiczna)</i>
De partiële kunststofprothese	<i>(Proteza częściowa z tworzywa sztucznego)</i>	Het wasmes	<i>(Nóż do wosku)</i>
Het stellite (metalen frame)	<i>(Stellite (metalowy szkielet))</i>	De gasaansteker	<i>(Zapłonnik gazowy)</i>
Het alginaat	<i>(Alginat)</i>	Het plaatsen van de prothese	<i>(Zakładanie protezy)</i>
De kom voor alginaat	<i>(Naczynie na alginat)</i>	Het passen van de tanden	<i>(Dopasowywanie zębów)</i>
De afdruklepel	<i>(Łyżka do wycisków)</i>	Het afstellen van de haakjes	<i>(Regulacja haków)</i>
Oclusiewas	<i>(Wosk okluzyjny)</i>	Opvullen van een prothese	<i>(Wypełnianie protezy)</i>
Het articulatiepapier	<i>(Papier artykulacyjny)</i>		

1. Dialog: Losse tand onder een oude partiële prothese

- Patiënt:** Dokter, een tand die mijn prothese ondersteunt, beweegt heel erg. Wat kunt u doen? *(Doktorze, ząb, który podtrzymuje moją protezę, bardzo się rusza. Co można z tym zrobić?)*
- Tandarts:** Deze tand is erg beweeglijk en moet worden verwijderd om pijn en een infectie te voorkomen. *(Ten ząb jest bardzo ruchomy i należy go usunąć, żeby zapobiec bólom i zakażeniu.)*
- Patiënt:** En wat als mijn prothese daarna niet meer goed blijft zitten? *(A co, jeśli potem moja proteza nie będzie już dobrze pasować?)*
- Tandarts:** Uw prothese is erg oud en past niet meer goed. Het is beter om daar geen nieuwe tand op te zetten. *(Pana proteza jest bardzo stara i już nie pasuje prawidłowo. Lepiej nie osadzać na niej nowego zęba.)*
- Patiënt:** Wat is dan de oplossing? *(Jaka zatem jest propozycja rozwiązania?)*
- Tandarts:** Ik stel een nieuwe partiële kunsttharsprothese voor, aangepast aan uw mond zoals die nu is. *(Proponuję nową częściową protezę z tworzywa akrylowego, dopasowaną do obecnego stanu Pana jamy ustnej.)*
- Patiënt:** En als andere tanden ook gaan bewegen? *(A co jeśli inne zęby też zaczną się ruszać?)*
- Tandarts:** Als een andere tand gaat bewegen, verwijderen we die en voegen we hem zonder probleem toe aan de nieuwe prothese. *(Jeśli któryś inny ząb zacznie się ruszać, usuniemy go i bez problemu dołączymy go do nowej protezy.)*
- Patiënt:** Dat begrijp ik. Wanneer kunnen we beginnen? *(Rozumiem. Kiedy możemy zacząć?)*

Tandarts: Als u akkoord bent, plan ik snel afspraken in om te starten. *(Jeśli się Pan zgadza, szybko zaplanuję terminy, żeby rozpocząć.)*

1. Waarom wil de tandarts de losse tand verwijderen?
  - a. Omdat de patiënt een volledige prothese wil
  - b. Om ruimte te maken voor articulatiepapier
  - c. Om pijn en een infectie te voorkomen
  - d. Omdat de tandarts een metalen frame wil plaatsen
2. Wat zegt de tandarts over de huidige prothese van de patiënt?
  - a. De prothese is nieuw en past goed
  - b. De prothese is erg oud en past niet meer goed
  - c. De prothese is een stellite met metalen haakjes
  - d. De prothese is van alginaat gemaakt

1-c 2-b

2.Ćwiczenia

1. Teczka: gabinet stomatologiczny — protezy wyjmowane (Audio dostępne w aplikacji)

Słowa do użycia: controle, haakjes, mondhygiëne, stellite, borstel, prothese, partiële, tandvlees, volledige, water

In onze praktijk bespreken we welke uitneembare _____ het beste bij uw mond past. Een _____ kunststofprothese is vaak goedkoper en snel gemaakt; deze rust vooral op het _____. Een _____ zit met _____ aan de tanden en is meestal stabiel en dunner. Als u geen eigen tanden meer heeft, maken we een _____ prothese voor de hele boven- of onderkaak.

Goede _____ is belangrijk bij elke prothese. Maak de prothese dagelijks voorzichtig schoon met een speciale _____ en lauw _____, zonder agressieve tandpasta. 's Nachts kunt u de prothese in water leggen, zodat het materiaal niet uitdroogt. Reinig ook het tandvlees en, als u ze nog heeft, uw eigen tanden. Kom regelmatig voor _____ zodat we kunnen zien of de prothese nog goed past en nergens pijn veroorzaakt.

W naszej praktyce omawiamy, która proteza wyjmowana najlepiej pasuje do Państwa jamy ustnej. Częściowa proteza z tworzywa sztucznego jest często tańsza i szybko wykonana; opiera się głównie na dziąsłach. Proteza typu stellite (z metalowym stelażem) przymocowana jest hakami do zębów i zwykle jest stabilniejsza i cieńsza. Jeśli nie mają Państwo własnych zębów, wykonujemy protezę całkowitą dla całego łuku górnego lub dolnego.

Dobra higiena jamy ustnej jest ważna przy każdej protezie. Codziennie delikatnie czyść protezę specjalną szczoteczką i letnią wodą, bez użycia agresywnej pasty do zębów. W nocy można zanurzyć protezę w wodzie, aby materiał nie wysychał. Należy również czyścić dziąsła i, jeśli mają Państwo jeszcze własne zęby, także je. Przyjdźcie regularnie na kontrolę, abyśmy mogli sprawdzić, czy proteza nadal dobrze pasuje i nie powoduje bólu.

1. Welke soorten uitneembare prothesen worden in de tekst genoemd en wat zijn hun belangrijkste kenmerken?

_____

2. Welke dagelijkse verzorging van de prothese en mond adviseert de tandarts volgens de tekst?

_____

2. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. De tandarts legt uit dat hij vandaag een volledige prothese _____ (Dentysta wyjaśnia, że dziś zakłada pełną protezę i że jutro sprawdzi, czy wszystko dobrze leży.)
_____ en dat hij morgen controleert of alles goed zit.
- a. plaatste   b. plaatsen   c. plaatst   d. heeft geplaatst

2. Bij de eerste afspraak

_____ ik alginaat in een
kom en _____ ik een
afdruk met de afdruklepel.

- a. heb genomen heb gemaakt   b. neemt maakt   c. neem maak
d. nam maakte

(Na pierwszej wizycie biorę alginat do miski i robię odcisk łyżką wyciskową.)

3. De patiënt _____ een
partiële kunststofprothese, daarom

_____ hij de prothese elke
avond uitnemen en schoonmaken.

- a. heeft moeten   b. heeft moet   c. heb moet   d. had moest

(Pacjent ma częściową protezę z tworzywa sztucznego, dlatego musi codziennie wieczorem wyjmować protezę i ją czyścić.)

4. Tijdens de controle _____
ik altijd of de patiënt de prothese goed reinigt en of hij de
instructies _____.

- a. vraag begrijpen   b. vraagt begrijpt   c. vroeg begreep
d. vraag begrijpt

(Podczas kontroli zawsze pytam, czy pacjent dobrze czyści protezę i czy rozumie instrukcje.)

1. plaatst 2. neem maak 3. heeft moet 4. vraag begrijpt

3. Uzupełnij dialogi

a. Nieuwe patiënt: volledige prothese

Tandarts: *U heeft bijna geen eigen tanden meer; daarom raad ik een volledige prothese voor boven en onder aan.*

(Ma Pan/Pani prawie wcale własnych zębów; dlatego zalecam pełną protezę na szczękę i żuchwę.)

Patiënt: 1. _____
_____

(Jakie są dla mnie najważniejsze zalety pełnej protezy?)

Tandarts: *U kunt weer goed kauwen en lachen, maar de prothese kan in het begin los zitten en u moet hem dagelijks goed schoonmaken.*

(Będzie Pan/Pani znów dobrze żuć i się uśmiechać, ale proteza na początku może być luźna i trzeba ją codziennie dokładnie czyścić.)

Patiënt: 2. _____
_____

(Rozumiem; chciałabym kontynuować leczenie i wykonać pełną protezę.)

b. Keuze: kunststofprothese of stellite

Tandarts: *Voor uw ontbrekende kiezen kunnen we een partiële kunststofprothese maken of een stellite met metalen frame en haakjes.*

(Na brakujące trzonowce możemy wykonać częściową protezę z tworzywa sztucznego lub stellite z metalowym szkieletem i hakami.)

Patiënt: 3. _____
_____

(Jaka jest różnica w komforcie noszenia między tymi dwiema opcjami?)

Tandarts: *De kunststofprothese is vaak iets dikker en minder stevig; het stellite is dunner en meestal stabiel, maar wel duurder.*

(Proteza z tworzywa jest często nieco grubsza i mniej stabilna; stellite jest cieńsze i zwykle bardziej stabilne, ale droższe.)

Patiënt: 4. _____
_____

(W takim razie wolę stellite; chcę, żeby było jak najbardziej wygodne i stabilne.)

1. Wat zijn voor mij de belangrijkste voordelen van een volledige prothese? 2. Dat begrijp ik; ik wil graag doorgaan met de behandeling voor een volledige prothese. 3. Wat is het verschil in draagcomfort tussen die twee opties? 4. Dan kies ik liever voor het stellite; ik wil dat het zo comfortabel en stabiel mogelijk zit.

4. Odpowiedz na pytania, używając słownictwa z tego rozdziału.

1. Een patiënt heeft nog enkele tanden en denkt dat hij een volledige prothese nodig heeft. Hoe legt u in eenvoudige woorden het verschil uit tussen een partiële kunststofprothese en een volledige prothese?
_____
2. Een oudere patiënt zegt dat zijn prothese los zit tijdens praten en eten. Welke twee mogelijke oplossingen legt u in eenvoudige woorden uit?
_____
3. U heeft net een nieuwe kunststofprothese geplaatst. Welke twee belangrijke hygiëne- en onderhoudsadviezen geeft u de patiënt mee voor thuis?
_____
4. Een patiënt werkt fulltime en draagt een stellite (met metalen frame). Hij vraagt of hij de prothese dag en nacht moet dragen. Wat adviseert u over dragen en bewaren van de prothese?
_____

5. Napisz 4 lub 5 krótkich zdań o tym, jak obecnie dbasz o swoją jamę ustną i zęby oraz co zmienił(a)byś, gdybyś miał(a) protezę wyjmowaną.

Ik poets mijn tanden elke dag met... / Als ik een prothese zou hebben, zou ik... / Ik vind het belangrijk om... / Ik ga regelmatig naar de tandarts voor...

_____
_____
_____